

Tinóru és a hidak - meselevélből

kiinduló témanap

2022. 10. 03.

Lába van, de mégsem jár,
Igen gyakran vízben áll,
Bárhol legyen, összeköt,
Kapcsolat két oldal közt.

Indító élmény:	Lezáró élmény:
❖ Tinóru 1. szeptemberi meselevele	❖ Kiállítás berendezése az otthon készített alkotásokból

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés-főzés, kerti munkák...)
Kiemelten fejleszthető képességek: Hidak építése a csoportban található bútorok, eszközök, építőjátékok, alapanyagok felhasználásával Híd kirakó (Monet képe nyomtatva, szétvágva) Budapest hidjai (párosító nyomtatott képekből)	Kiemelten fejleszthető képességek: Teafőzés
Mozgást fejlesztő tevékenységek	Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek Egyensúlyozójárás, bújás, csúszás, kúszás pallókon, pallók alatt vagy székekből, asztalokból épített hidakon, alattuk	Kiemelten fejleszthető képességek Miért van szükség a hidakra? Mit köthetnek össze? Budapest hidjai Matematikai tartalmak: A híd teherbírása (kísérlet)
Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)	Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek Mese: Tinóru meselevél Két kis kecske (mese) Versek: Dib-dob, dobogás (mondóka) Találós kérdés	Kiemelten fejleszthető képességek Egyenletes lüktetés Itthon vagy-e hidas mester? Jöjj által, jöjj által Ismétlés: Bújj, bújj zöld ág
Alkotó tevékenységek	Beszélgetőkör játécai
Kiemelten fejleszthető képességek Híd festése Monet képe alapján	Kiemelten fejleszthető képességek „Vízbe” estem. Ki húzza ki? Kecskek játék

II. Ötletelő:

Dib-dob dobogás,
át a hídon topogás,
döng a deszka, hogyha lépünk,
lécek között, mélybe nézünk;
ott a patak, hogy szalad,
ringatja a halakat,

A két kis kecske

Egyszer volt, hol nem volt, valahol egy folyó mellett volt egy kecskecsorda. A kecskék elszéledtek, a víznek az innenső felén is ették a fűzfabokrokot s a víznek a túlsó felén is. Azok a kecskék, amelyek ezen az oldalon legeltek, azt gondolták, hogy a túlsó oldalon jobb étel van, a túlsó oldalbeliek meg azt, hogy itt van a jobb füvecske. Gondolkoztak a kecskék, hogyan tudjanak ezek odajönni, azok meg idejönni. Meglátta egy kecske, hogy egy ügyes palló van keresztül a vízen. Kapta magát, s hamar felmászott a pallóra. Amikor meglátta túlfelől egy másik kecske, hogy ez felmászott, akkor ő is sietve felmászott a másik végén a pallónak. Amelyik kecske hamarabb mászott fel, az fiatalabb kecske volt, amelyik később, az öregebb. Összetalálkoztak ketten éppen a palló közepén. Azt mondja az egyik kecske a másiknak:

- Miért jöttél fel a pallóra, ha láttad, hogy én fent vagyok?
- Azért, mert én öregebb vagyok - mondja az idősebb.
- Térjél vissza. Azt mondja a fiatalabb kecske:
- Én aztán nem térek vissza! Az enyém az elsőbbség, mert én másztam fel hamarabb a pallóra.

A másik is csak mondja a magáét:

- De én öregebb vagyok, mint te, s a fiatal engedelmeskedjék!

A fiatal nem akart engedni, az öreg meg csak tartotta az igazát. Össze verekedtek ketten a palló közepén, s mind a ketten beleestek a folyóba, s elvitte őket a víz. Vége a mesének, s most az egyszer nem mondhatom, hogy ma is élnek, ha meg nem haltak.

Itt - hon vagy - e, hi - das mes - ter?
 Itt - hon va - gyok, ipp most jöt - tem!
 E - ressz á - tal a hí - da - don!
 Nem e - reszt - lek, mer' el - sza - kad!

4
 Ha el - sza - kad, meg - csi - nál - juk!
 Mi - vel tud - nád meg - csi - nál - ni?
 Győ - ri gyöngy - gyel, gyöngy - har - mat - tal!

7
 Hon - nan ve - szel győ - ri gyön - gyöt, gyöngy - har - ma - tot?

11
 Is - ten ad - ja jobb ke - zé - ből. Át - me - het - tek raj - ta!

Jöj ál - tal, jöjj ál - tal, Te szép a - rany búza! Ál - tal mennék
 ál - tal, Hogy ha megnyil - la - na! Nyitva van, nyit - va van,
 Csak jöjj ál - tal raj - ta!

Kecskés játék.

A leányok összefogódnak karikára. Egy bent van a karikában, egy meg kívül áll. A kívül álló a gazda, kezében vessző van, a benn álló a kecske.

Gazda: Kecske, kecske, mit csinálsz?

Kecske: Szőlőt enném, ha vóna. Gazda: Kapáltad-e?

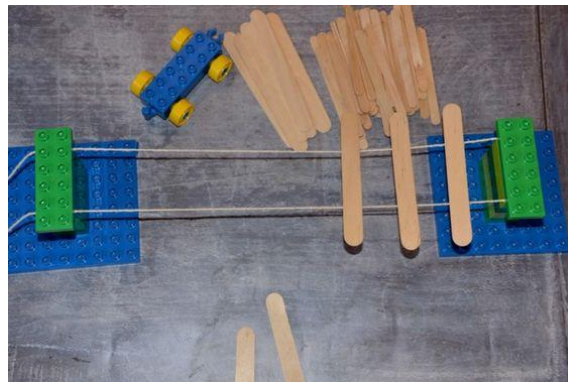
Kecske: Kapáltam bizony, most is kapálom. (Megrúgja sarkával a földet.)

Gazda: Hátha bemegyek?

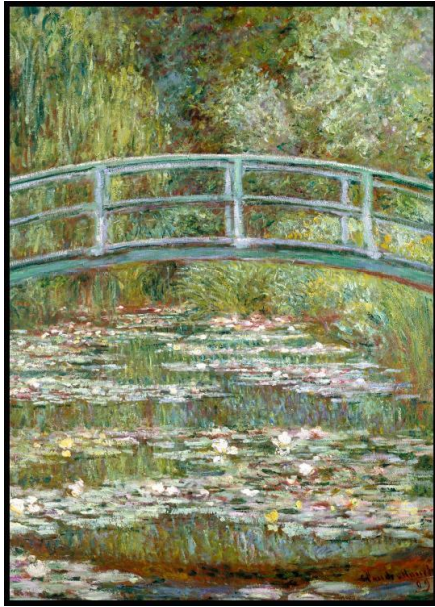
Kecske: Akkor én kimegyek.

Azután kergetik egymást a karikába be s onnan kiszaladva. Ha a gazda a kecskét megfogja, akkor a kecske lesz a gazda s egy másik gyerek a kecske, a régi gazda pedig a többiek közzé áll.

Építés, konstruálás, „kísérlet”

Híd festés:

Téma: A csillagszemű juhász (meséből kiinduló témahét)

Tervezett időtartam: 2022. október 4 - 7.

Nevezetes nap:

- Magyar népmese napja
- Zenei világnap
- Idősek napja
- Állatok világnapja

Indító élmény	Lezáró élmény
<ul style="list-style-type: none"> ❖ A mese meghallgatása - közös terv összeállítása 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mesekönyv összeállítása az elkészült alkotások fényképeinek felhasználásával ❖ Meseösvényen való részvétel

I.

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés-főzés, kerti munkák...)
Kiemelten fejleszthető képességek: irányító és irányított szerepekkel járó viselkedési szabályok gyakorlása, elfogadása	Kiemelten fejleszthető képességek: munkafolyamatok sorrendjének megtervezése
Juhász kunyhó építése az erdőben vagy a réten ágakból	Karámok, ól barkácsolása ládákból, dobozokból Kerítéskötözés ágakból. spatulából

<p>Karámok építése a szőnyegen, sóliszt gyurma alapon ág és ceruzakerítéssel - játék a filc és műanyag állatokkal</p> <p>Állatok és kicsinyeik puzzle</p> <p>Játék a sárral, földdel, szalmával megtöltött ládában</p> <p>Bárány „simogató” - borotvahabbal játék</p>	<p>Tarisznyaszövés, nemezelés</p> <p>Pásztorbotok faragása, díszítése reszeléssel vagy drót tekeréssel (reszelő, csiszolóvászon fogó használata)</p> <p>Társasjáték készítés</p>
<p>Mozgást fejlesztő tevékenységek</p>	<p>Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek</p>
<p>Kiemelten fejleszthető képességek: Szem-kéz koordináció, gyorsaság</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek: ismeretek bővítése</p>
<p>Labda (léggömb) terelés bottal (terelés, kézzel, orral, lábbal...)</p> <p>Állatutánzó mozgások</p> <p>Akadályokátlépése, átugrása</p> <p>Bárányfogás (fogócska)</p>	<p>Háziállat, haszonállat, vadonélő állat fogalma</p> <p>Háziállatok felismerése, megnevezése, tulajdonságai, haszna</p> <p>Állatcsaládok (elnevezés, halmazba rendezés, párosítás)</p> <p>Az ember felelőssége, munkája az állatok életfeltételeinek biztosításában</p> <p>„Állatőrző” szakmák</p> <p>Alapanyagok tulajdonsága (gyapjú, filc)</p> <p>Matematikai tartalmak:</p> <p>Halmazalkotás, halmazok számossága, kiegészítés megadott számosságra (egyenlővé tétel)</p> <p>Bárányok „beterelese” az akolba (útvesztő típusú feladatlap)</p>
<p>Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)</p>	<p>Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek</p>
<p>Kiemelten fejleszthető képességek: légzéstechnika</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek. közeledő - távolodó hangok (halk - hangos)</p>
<p>László Gyula: A juhász, a kanász (vers)</p> <p>Mihály nap után az idő (mondóka) - mondóka elmondása egy levegővel</p> <p>Kiss Ottó: Bárányok (vers)</p> <p>Bartos Erika: Bárányfelhők (vers részlet)</p> <p>A csillagszemű juhász (mese)</p> <p>Mátyás király és a juhász (mese)</p>	<p>Ismerkedés a furulyával, tilinkóval</p> <p>hangszerek felismerése hangról, mozdulatokról</p> <p>Botos táncok, szabad mozgások zenére</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nyisd ki Isten... ❖ Benn a bárány, künn a farkas ❖ Túrót ettem, elejtettem (ismétlés)
<p>Alkotó tevékenységek</p>	<p>Beszélgetőkör játéakai</p>
<p>Kiemelten fejleszthető képességek: finommotorika</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek: figyelem, szem-kéz koordináció</p>

<p>Terelőkutya felmosó mopszból, fonalból (zsinór bábkészítés) Bárányok barkácsolása kivágott kartonformából fonal tekeréssel Kőbárányok díszítése Furulyakészítés papírhengerből Filckorona díszítés előre kivágott formákkal Ezüst, arany. gyémánt erdő - tépés, ragasztás</p>	<p>Kiskirály koronázó Hol szól a csengő?</p>
<p>Nagyobbaknak előkészített fejlesztő tevékenységek</p>	<p>Összművészeti tevékenységek, ismerkedés művészeti alkotásokkal</p>
<p>Kiemelten fejleszthető képességek: figyelem, finommotorika, légzéstechnika</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek: szókincsbővítés - széna, szalma, szénapadlás, tarló, bála Megfigyelés, vizuális memória (kérdések a képről megfigyelés, majd eltakarás után) Mi történhetett? Fantázia, kreativitás</p>
<p>Papírsuba díszítése fonalragasztással (előre kirajzolt vonalak követése) Feladatlap (vonalkövetés) Bárányterelő játék (Legóból épített karámba vattapamacsok befújása)</p>	<p>Munkácsy Mihály: Dűlő szénásszekér</p>

II. Ötletelő:

A CSILLAGSZEMŰ JUHÁSZ

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon túl, az Óperenciás-tengeren innét, volt egyszer egykirály. Szörnyű hatalmas volt ez a király, féltek a népek tőle, ha messziről látták, reszkettek tőle, mint a nyárfalevél. Ha ez a király egyet tüszentett, kengyelfutók s lovas legények vitték hírét az egész országban, s aki nem mondta: "Adj' isten egészségére!", halál fia volt. Nem is

akadt az egész országban, csak egy ember, ki nem mondta, hogy adj' isten egészségére. Ez a csillagszemű juhász volt. Nosza, megfogták a király emberei a csillagszemű juhászt, vitték a király színe elé, s jelentették: - Ihol, felséges királyom, ez a csillagszemű juhász nem akarja mondani, hogy adj' isten egészségére. Hej, szörnyű haragra lobbant a király! - Mit, te nem mondod, hogy adj' isten egészségemre?! - Dehogy nem mondom, felséges királyom, bizony mondom, hogy: adj' isten egészségemre. - Nem az egészségemre, hanem az egészségére. - Hiszen mondtam, felséges királyom, egészségemre. Megrántja az udvarmester a juhászsubáját, súgja neki: - Te számár, mondjad, hogy adj' isten egészségére. - De már azt nem mondom - mondotta a juhász -, amíg a király őfelsége a lányát nekem nem adja. Ott volt a királykisasszony a szobában, megtetszett neki a csillagszemű juhász, jó szívvel a felesége is lett volna, de nem mert szólani. Hanem a királynak sem kellett egyéb, csak ezt hallja, mindjárt bekiáltotta a katonáit: - Vigyétek ezt a legényt, s vessétek a fehér medve tömlöcébe! Leviszik a legényt a tömlöcbe, hát ott fel s alá jár a fehér medve nagy morogva, három napja nem evett, egy falást sem adtak neki, hogy jól kiéhezzen, hadd szaggassa széjjel a juhászt. Ahogy a juhász belépett, felállott a két hátsó lábára, nagyot bödült. - No most, csillagszemű juhász, vége az életednek! De halljatok csudát, mikor a medve meglátta a juhász csillagszemét, egyszeriben megjuhászodott, lefeküdt a földre, meg sem mozdult. A csillagszemű juhász pedig egész éjjel dúdolt, fütyölt, s mikor reggel eljött az udvarmester, szeme-szája tátva maradt, azt hitte, hogy csontját sem találja a juhásznak, s hát, ím, ott állott előtte elevenen, kutyabaja sem volt. Fölvezetik a juhászt a királyhoz, s jelentik: - Felséges királyom, él a juhász. - Jól van, jól - mondja a király -, de azért megijedtél, úgy-e? Hát most mondod-e, hogy adj' isten egészségére? Felelte a juhász: - Nem, amíg a leányát nekem nem adja, ha tíz halálba megyek is. - No, hát vessétek tíz halálba! - rikkantott a király. Vitték a legényt a tömlöcbe, amelyikbe tíz óriás sündisznó volt elzárva. De bezzeg ezek nem szelídültek meg a szemétől, mert egyszerre tíz sündisznónak nem nézhetett a szemébe. No, hanem volt a csillagszemű juhásznak egyszépen szóló furulyája, azt a subája alól elé húzta, elkezdett furulyázni, kezdette, andalgósan folytatta, szaporázva, s hát, uramteremtőm, táncra kerekednek a sündisznók, járták elébb lassan, azután sebesebben, addig járták, míg el nem dültek, s azután lefeküdtek s aludtak, mint a bunda. Megy le reggel az udvarmester, összezsapja a kezét: - Hát te élsz? - kérdi a csillagszemű juhásztól. - Nem is halok meg - mondja a juhász -, míg a király leánya a feleségem nem lesz. Fölvezetik a király színe elé. - No, te legény - mondja a király -, most már tíz halál torkában voltál, még most sem mondod, hogy adj' isten egészségére? - Nem én, felséges királyom, ha még száz halálba visznek is, míg a leányát nekem nem adja. - Hát akkor vigyétek száz halálba! - ordított a király nagy haraggal, s vitték a csillagszeműjuhászt le

abba a tömlöcbe, amelynek a közepén volt egy kút, annak a belseje ki volt rakva száz kaszával, a fenekén pedig égett egy mécses. Akit abba beledobtak, az onnét élve ki nemkerült soha. "Hej, szegény fejem - gondolta magában a juhász -, ennek már fele sem tréfa!

"Szól a katonáknak, hogy menjenek egy kicsit ki a tömlöcből addig, míg gondolkozik, hogy mondja-e, adj' isten egészségére. Kimennek a katonák, s a juhász nagy hirtelen a fokosát beleszúrja a kút köblébe, a fokosra ráakasztja a tarisznyáját, aztán rá a subáját, a suba nyakára az árvalányhajas kalapját, s azzal szépen meghúzódik a tömlőc sarkában. Bejönnek a katonák s kérdik: - No, meggondoltad-e? - Meggondoltam - mondja a juhász -, de mégsem mondom, hogy adj' isten egészségére. - No bizony, ha nem mondd, belé is taszítunk a kútba. A katonák azt hitték, hogy a juhász már ott áll a kút mellett, a subáját, a fokosát, a mindenét beletaszították a kútba, s mikor látták, hogy a kút fenekén a mécses kialudt, szentül azt hitték, hogy meghalt a juhász. Jön le reggel az udvarmester, hadd lássa ő is, igazán elpusztult-e a csillagszemű juhász. Hát halljatok ide, ott ült a kút mellett, furulyázott. Felviszik a király elé, s mondja neki a király: - No, te legény, mostan száz halálban voltál, mondd-e, hogy adj' isten egészségére? - Nem én, felséges királyom, míg a leányát nekem nem adja. - Abból nem lesz semmi - mondta a király, pedig nem tudom, mit adott volna azért, ha a juhász azt mondja egyszer, hogy adj' isten egészségére! "Hiszen - gondolta a király -, majd kevesebbrel is megelégszel te." Befogatott a bársonyos hintájába, maga mellé ültette a csillagszemű juhászt, s úgy hajtattott az ezüsterdőbe. Mondta neki: - Látod-e ezt az ezüsterdőt, te juhász? Neked adom, ha azt mondd, hogy adj' isten egészségére. Tetszett a juhásznak az erdő, de most is azt mondta: - Addig nem, felséges királyom, míg a leányát nekem nem adja. Aztán az erdőből kihajtatott a király, s messziről ragyogott feléjük az aranyvár. - Látod-e azt az aranyvárat, juhász? Neked adom, ha azt mondd, adj' isten egészségére. - Nem mondom, felséges királyom, míg nekem nem adja a leányát. Mentek tovább, s értek a gyémánttóhoz. - No, te juhász, - mondta a király -, neked adom az ezüsterdőt, az arany várat s a gyémánttavat, csak egyszer mondd, adj' isten egészségére. - Nem mondom én, felséges királyom, míg a leányát nekem nem adja. - Hát jól van, te betyár, neked adom a leányomat, de aztán mondd is, hogy adj' isten egészségére! Na, hazamennek, s a király mindjárt kihirdetteti az egész országban, hogy férjhez adja a leányát a csillagszemű juhászhoz, jöjjön, aki jöhet a vendégségbe, lesz étel-italelegendő, különösen, ha hoznak magukkal. Hiszen lett lakodalom, hét országra szóló. Ott ült a csillagszemű juhász a király mellett, ettek-ittak, vígan voltak. Egyszer aztán hozzák a jótormás húst, nagyot prüsszent erre a király, s hadarja egymás után a csillagszemű juhász: - Adj' isten egészségére, adj' isten egészségére, adj' isten egészségére! - Mondta valami százszor. - Jaj, jaj, ne mondd tovább, inkább neked adom az egész

országomat. Ott egyszeriben meg is koronázták a juhászt, ő lett a király, de bezzeg jó sorsa lett ezután a népnek. Szerették is ezt a királyt. Ha prüszentett, egy szívvel, lélekkel kiáltotta mindenki: "Adj' isten egészségére!

"Aki nem hiszi, járjon a végire, s ezt a mesét adj' isten egészségére!

Videó:

<https://www.youtube.com/watch?v=ShLPwZHvh8> (kb. 10 perc)

Mihály-nap után az idő,
Fújdogál a hideg szellő.
Sírnak-rínak a bárányok,
Tanakodnak a juhászok

A karámnál találgatják:
Hogy a nyáját hová hajtsák?
Hajtsuk be a gazdájának,
Adjon szénát bárányának

Bárányfogó

Bárányfogás (fogócska)

A játék menete: Egy gyermek a bárány, nyakában csengő. 3-4 gyermek szemét bekötjük. A többiek körbe veszik őket. A bekötött szeműek a csengő hangja után mennek. Aki elfogja a bárányt, az lesz az új bárány. A körben állók így biztathatják őket:

„Farkas-barkas, kellene egy kis báránypecsenye?”

„Nyisd ki Isten kis kapudat,
Hadd láthassam szép napodat,
Süss fel Nap, fényes Nap,
Kertek alatt a bárányok
Meg ne fagyjanak!”

<p>Kiss Ottó: Bárányok</p> <p>Amikor külön ágyban fekszem, sokáig nem tudok elaludni, ezért mindig megpróbálok összeszámolni a bárányokat, ahogy a nagyi javasolta.</p> <p>Csak az a baj, hogy én még csak tízíg tudok számolni, a bárányokból viszont sokkal több van, ráadásul mind egyformák, így állandóan összekeverem őket, ezért folyton újra kell kezdenem a számolást, és ettől aztán tényleg nem tudok elaludni.</p>	<p>Bartos Erika: BÁRÁNYFELHŐK (részlet)</p> <p>Bárányfelhők fenn az égen, Tündökölnek hófehérben. Lengedeznek, fogócskáznak, Alkonyatig meg sem állnak.</p> <p>Oly fehérek, oly vidámak, Rakoncátlan táncot járnak, Napkorongot körbe fonják, Táncba vinnék, hogyha tudnák.</p> <p>Napsugáron himbálóznak, Harmatcseppet falatoznak, Bárányhangon zeng az ének, Mintha, felhők bégetnének.</p>
---	--

Künn a bárány, bent a farkas (fogó játék)

A terem két végén kijelölünk egy-egy helyet: egyik lesz a farkas-barlang, másik a juhászkunyhó. Kiválasztunk két játékost, egyik lesz a farkas, másik a juhász. A farkas a farkas-barlangba áll, a juhász a juhászkunyhóba, a többi játékos, a nyáj a terem közepén táncol és a következő mondókát mondja:

- Ha a farkas messze jár, az erdőben futkosunk, de ha jön, félünk, hangosan sírunk.

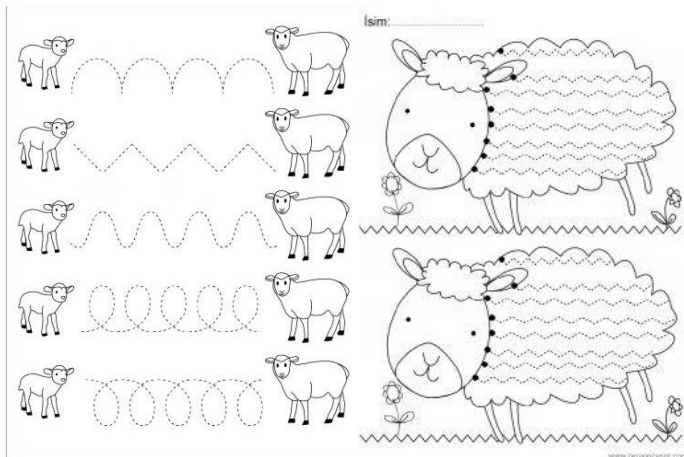
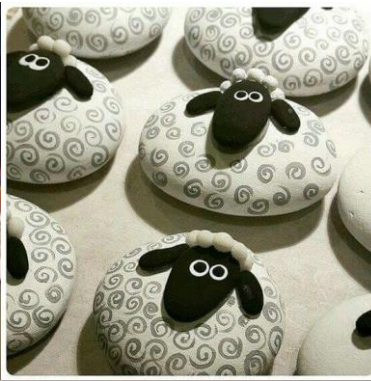
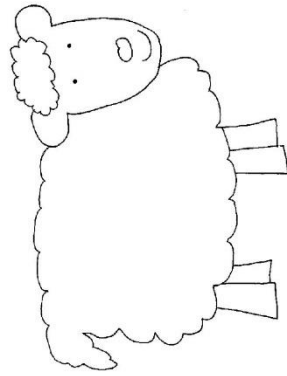
Ezután felkiáltanak:

- Farkas-barkas merre jársz?

A farkas válaszol (el is játssza, amit mond):

Most kelek fel az ágyamból, most húzom fel a csizmámat, most..., végül: Most megyek reggelizni.

Kergetni kezdi a bárányokat, akit elfog, az bemegy a farkas-barlangba. A juhász kiszabadíthatja az elfogott bárányt úgy, hogy mindkét kezét megfogva, átfut vele a juhászkunyhóba, de közben elfoghatja őket a farkas. A játék addig tart, míg a farkas elfogta az összes bárányt.

Kiskirály koronázó:

Egy trónuson ül a kiskirály/királyleány, a másik két játékos - általában a szülők - egy zsinórra akasztott koronát próbálnak a fejére tenni..